

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY PRZECIWDZIAŁAJĄCY AGRESJI I PRZEMOCY W SZKOLE „CODZIENNY BOHATER”

” *Bo antidotum na zło jest heroizm, ale także takie codzienne, zwykłe bohaterstwo*”-
P.G. Zimbardo

„*Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki i bodźce, aby
chciało być lepsze. Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje.*”-
J.Korczak

BOHATEREM DNIA CODZIENNEGO nazywamy osobę, która gotowa jest pomagać innym w potrzebie oraz bronić spraw moralnych, pomimo potencjalnych kosztów i zagrożeń dla samej siebie.

AGRESJĄ nazywamy zachowanie zwrócone przeciw innym osobom (również przeciw sobie samemu) i przedmiotom oraz działanie na ich szkodę. **AGRESJA jest incydentalnym zachowaniem i dotyczy osób o zbliżonej sile i możliwościach.**

PRZEMOCĄ nazywamy powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste innego człowieka, narażające na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osoby dotkniętej przemocą. **PRZEMOC jest procesem i oznacza przewagę sprawcy nad ofiarą lub ofiarami.**

Najczęściej spotykanymi formami agresji i przemocy szkolnej są:

- **Fizyczna** – bicie, kopanie, plucie, popychanie, szarpanie, wymuszanie pieniędzy, podstawianie nogi, zabieranie przedmiotów, niszczenie własności. Agresja i przemoc fizyczna mogą być stosowane bezpośrednio – gdy uczniowie sami są ich sprawcami – lub pośrednio – gdy nakłaniają do nich innych.
- **Wербalna** (słowna) – dokuczanie, przezywanie, wyśmiewanie, wyszydzanie, obrażanie, ośmieszanie, przeszkadzanie, grożenie, rozpowszechnianie plotek, pokazywanie nieprzyzwoitych gestów. Również ten rodzaj agresji i przemocy może występować w formie pośredniej, np. gdy uczniowie namawiają rówieśników do zrobienia komuś krzywdy, wyśmiewania lub wykluczenia z grupy.
- **Relacyjna** – agresja bez fizycznego kontaktu, polegająca na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenia z grupy, izolowania, pomijania, nieodzywiania się.
- **Cyfrowa** (elektroniczna, cyberprzemoc) – przemoc z użyciem nowych technologii, np. obraźliwe SMS-y czy e-maile, wpisy na portalach społecznościowych, umieszczanie w internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę. Uczniowie mogą

się stykać z różnorodnymi formami agresji elektronicznej, np. agresywnymi atakami na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, regularnym elektronicznym przesyłaniem nieprzyjemnych wiadomości do ofiary, podszywaniem się pod ofiarę (kradzież tożsamości), upublicznianiem tajemnic, udostępnianiem prywatnych materiałów (zdjęć ofiary), śledzeniem i nękaniami oraz prowokowaniem do pewnych zachowań i dokumentowaniem ich za pomocą zdjęć lub filmów upowszechnianych następnie w internecie, upublicznieniem poniżających, nieprawdziwych informacji lub materiałów na temat ofiary

INTEGRACJĄ SPOŁECZNĄ nazywamy stan zorganizowania, zespolenia i zharmonizowania różnorodnych elementów tworzących zbiorowość społeczną, odnoszący się do sfery norm i wartości, działań oraz łączności pomiędzy jednostkami i grupami społecznymi.

Integracja zespołu klasowego odbywa się poprzez:

- Zauważanie i wspieranie zachowania pozytywnego
- Tworzenie pozytywnego klimatu nauczania
- Redukcja ujemnych emocji i wzrost emocji pozytywnych u uczniów

DIAGNOZA:

Z analizy wyników ankiet przeprowadzonych w naszej szkole, w poprzednich latach wśród uczniów klas czwartych wynika, że doświadczają oni na terenie szkoły różnych rodzajów agresji ?

Wyniki przedstawiają się następująco (odpowiedzi uczniów):

1.Popychanie, szturchanie

nigdy- 40,8%, rzadko-44,9%, często- 10,9%, bardzo często- 3,4%

2.Bicie, kopanie

nigdy- 66,2%, rzadko-31%, często-2,8%, bardzo często-0%

3.Wyzwiska, obrażanie słowami lub gestami

nigdy- 56%, rzadko-31%, często-9,2%, bardzo często-3,8 %

4.Wymuszenie pieniędzy, przedmiotów

nigdy- 93%, rzadko- 7%, często-0%, bardzo często-0%

5.Wyśmiewanie

nigdy- 51,7%, rzadko-32,2%, często-13,3%, bardzo często-2,8 %

6.Niszczenie rzeczy

nigdy- 71,7%, rzadko-25,8%, często-2,5%, bardzo często-0%

7.Zmuszanie do czegoś

nigdy- 76,1%, rzadko-18,7%, często-4,5%, bardzo często-0,7%

8.Zastraszanie

nigdy- 73,5%, rzadko-20,6%, często-5,2%, bardzo często-0,7%

CELE GŁÓWNE PROGRAMU:

1. Kształtowanie i promowanie u uczniów postaw codziennego bohaterstwa rozumianego jako odwaga cywilna i altruizm.
2. Edukacja czyli uświadamianie uczniom potrzeby zachowań empatycznych i zaangażowania prospołecznego
3. Wsparcia właściwej integracji uczniów, tworzenia się odpowiednich więzi, możliwości rozwoju zainteresowań.
4. Uczenie i wspieranie uczniów w zakresie kompetencji społecznych i emocjonalnych.
5. Niwelowanie wśród uczniów zjawisk tj. zachowania konformistyczne, uprzedzenia, brak zaangażowania i wykluczenie społeczne.
6. Uświadamianie uczniom skutków zachowań agresywnych w odniesieniu do ofiary, sprawcy, świadka.
7. Uświadomienie uczniom roli mass mediów i gier komputerowych jako moderatorów agresji.

CELE REALIZOWANE POPRZEZ

- Zajęcia wychowawcze w klasach
- Spotkania/zajęcia integracyjne uczniów i ich rodziców
- Spotkania z rodzicami
- Wycieczki szkolne
- Zajęcia terapeutyczne prowadzone przez specjalistów
- Współpracę z instytucjami i placówkami zajmującymi się wychowaniem dzieci i młodzieży
- Realizacja zajęć, warsztatów dla uczniów i ich rodziców
- Udział w akcjach lokalnych i ogólnopolskich
- Zajęcia świetlicowe
- Szkolenia dla nauczycieli

W REALIZACJI PROGRAMU UCZESTNICZYĆ BĘDĄ

- Uczniowie
- Nauczyciele
- Rodzice\ opiekunowie
- Zaproszeni goście i specjaliści
- Instytucje wspierające szkołę: świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe, PPP w Zielonce, OPS w Ząbkach, Urząd Miasta Ząbki, Sąd Rodzinny w Wołominie, Policja, Straż Miejska, Fundacja Dzieci Ulicy w Ząbkach, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ząbkach, Hufiec ZHP)

ZAKRES DZIAŁAŃ

NAUCZYCIELE	UCZNIOWIE	RODZICE
<p>Zajęciach integracyjne w klasach: wychowawcy wraz z uczniami i ich rodzicami organizują dzień integracji w klasie. (październik 2019)</p> <p>Wspólne ustalenie przez uczniów i wychowawców Klasowego Kodeksu z uwzględnieniem pomocy koleżeńskiej, zachowań empatycznych</p> <p>W młodszych klasach- cykliczne (comiesięczne) przyznawanie „Orderu Codziennego Bohatera”</p> <p>Udział specjalistów szkolnych w zajęciach integrujących zespoły klasowe, warsztatach i konkursach organizowanych przez uczniów i nauczycieli</p>	<p>Udział w zajęciach integracyjnych oraz spotkaniach integracyjnych w klasach oraz poza środowiskiem szkolnym: -uczniowie przygotowują samodzielnie lub przy pomocy nauczycieli zajęcia integracyjne i aktywnie w nich uczestniczą (październik) - uczniowie klas starszych przygotowują dzień integracyjny poza środowiskiem szkolnym (listopad- grudzień)</p> <p>Udział w Dniu Życzliwości: - uczniowie przygotowują na terenie szkoły Dzień Życzliwości (listopad)</p> <p>Uczniowie w aktywny sposób włączają się w uroczystości szkolne: - Wigilia klasowa, Andrzejkki, Wielkanoc- cały rok szkolny</p>	<p>Udział w zajęciach integracyjnych w klasach: - rodzice organizują wraz z wychowawcą oraz aktywnie włączają się do dnia integracyjnego w klasie dziecka (październik 2019) - rodzice w ramach możliwości organizują wycieczki dla klasy, spotkania z ciekawymi ludźmi, opowiadają na zajęciach o zawodzie, który wykonują - włączają się w przygotowanie uroczystości szkolnych np. wigilia klasowa, zakończenie roku, dzień dziecka itp.</p>
<p>Organizowanie razem z uczniami, rodzicami, specjalistami: -wycieczek klasowych (w ramach godzin pracy) -konkursów wewnątrzklasowych - pomocy koleżeńskiej -działań na rzecz społeczności klasowej, szkolnej, lokalnej -działania klasy/grupy na</p>	<p>Uczniowie klas starszych samodzielnie organizują i przygotowują we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi warsztaty przeciwdziałające agresji: - udział w scenkach (psychodrama) - organizowanie lekcji filmowych dotyczących</p>	<p>Spotkania z nauczycielami i specjalistami szkolnymi i poza szkołą: -udział w zebraniach klasowych -konsultacje wychowawcze - współpraca czyli wspólne uzgodnienia i podejmowanie działań przez rodziców w celu</p>

<p>rzecz wspólnego celu np. Dzień Kuchni Włoskiej- wszyscy wspólnie przygotowują jakąś potrawę - akcji charytatywnych - zbiórek w klasie np. zakrętki, potrzebne rzeczy dla Schronisk, Domów Dziecka</p> <p>Przedstawienie działalności szkolnego wolontariatu</p> <p>Przybliżenie działania fundacji i akcji charytatywnych np. UNICEF</p>	<p>profilaktyki przeciwdziałania agresji, uzależnieniom oraz przemocy rówieśniczej- oglądanie filmów a następnie dyskusje w grupach, (cały rok szkolny)</p>	<p>zmiany trudnej sytuacji dziecka</p>
<p>W starszych klasach proponowanie zadań o charakterze projektowym- kilkoro uczniów wylosowanych realizuje wspólne cele</p>	<p>Uczniowie we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi zapraszają ciekawych ludzi, którzy opowiedzą im o skutkach przemocy rówieśniczej np. sportowców, piosenkarzy, policjantów, strażaków, lekarzy(cały rok szkolny)</p>	<p>Udział rodziców w warsztatach, konferencjach, szkoleniach i zajęciach organizowanych w szkole i poza nią w celu podnoszenia kompetencji rodzicielskich</p>
<p>Celebrowanie urodzin (uczniów a może i nauczycieli), Mikołajek, Dnia Dziecka itp.</p>	<p>Uczniowie zapraszają innych nastolatków na lekcje związane z przemocą i agresją rówieśniczą: wykłady na temat skutków i konsekwencji zachowań agresywnych z perspektywy sprawcy i ofiary - ich rówieśników (cały rok szkolny)</p>	<p>Udział w akcjach lokalnych realizowanych w ramach programu: - pomoc w organizacji impresz szkolnych na rzecz społeczności lokalnej np. biegi przełajowe - wsparcie w organizowanych przez szkołę zbiórkach pieniężnych i rzeczowych np. zbiórki na schroniska dla zwierząt, domy dziecka itp.</p>
<p>Docenianie uczniów za postawę koleżeńską, empatię, pomoc innym- podniesienie oceny z zachowania, listy gratulacyjne dla uczniów i</p>	<p>Uczniowie we współpracy z wychowawcami i specjalistami szkolnymi organizują: -konkurs na najbardziej życzliwego ucznia: wybory raz w tygodniu- wyniki</p>	<p>Wspieranie działań integracyjnych poza szkołą: - integrowanie dzieci poza szkołą np. urodziny dziecka, spotkania dzieci w domach, wyjścia na</p>

ich rodziców.	ogłaszane raz na miesiąc -konkurs na	basen, place zabaw, kręgielnie itp.
<p>Rozmowy o autorytetach- kim są i jakie cechy ich wyróżniają, dlaczego są godni naśladowania- odwiedzania pomników tych osób, izb pamięci</p> <p>Przybliżenie sylwetki codziennych bohaterów we współczesnym świecie np. Janina Ochojska</p>	<p>„Codziennego bohatera” : wybory raz w tygodniu- wyniki ogłaszane raz w miesiącu - „ Dzień na tak”- uczniowie wybierają najbardziej pozytywnego człowieka w szkole wyniki raz w miesiącu</p>	<p>Kształtowanie przez rodziców zachowań prospołecznych u swoich dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodzice uświadamiają dzieciom w codziennych rozmowach potrzebę zachowań empatycznych - rodzice motywują dzieci do działań na rzecz pomocy innym - rodzice zachęcają dzieci do spotkań i zabaw z rówieśnikami poza szkołą